

Voorzitter,

Ik weet niet hoe het met u zit, maar nu deze raadsperiode op zijn einde loopt, betrap ik mezelf erop dat ik regelmatig terug kijk op de afgelopen jaren. Voor ons als nieuwe fractie, als nieuwe partij in deze raad is het een leerzame tijd geweest waarin we ons in hebben kunnen zetten voor Zwolle. Voor een stad waarin we zorg dragen. Zorg dragen voor alles wat leeft. Voor dieren, voor de natuur, voor mensen, voor elkaar. En daarnaast is het zo dat wij vaak aandacht hebben gevraagd voor wat meestal wordt vergeten. Als alleen de menselijke belangen op de korte termijn weer eens centraal stonden en er te weinig oog was voor het meest kwetsbare: de natuur en de dieren. Wanneer we er weer eens op moesten attenderen dat beleid niet haalbaar is zonder concrete tussendoelen, zonder duidelijk te hebben wat de weg er naar toe is. En ook als er weer eens geld werd geïnvesteerd in zaken die er toch eigenlijk niet écht toe doen. Bijvoorbeeld door onze stad te vercommercialiseren door te praten óver dat we een Hartstad zijn, in plaats van dat gewoon te laten zien door het geld goed te besteden.

Want wat als we die bijna 8,5 ton, het bedrag waar vandaag om wordt gevraagd meegerekend, nu hadden uitgegeven aan de dierenorganisaties die al jaren in de overlevingsstand zitten en daar nog steeds niet helemaal uit zijn? Die zich dag in dag uit met hart en ziel inzetten voor de zorg voor kwetsbare dieren, ook wanneer dat financieel eigenlijk niet meer lukt.

Wat nu als we een deel van dat geld hadden gestoken in het meest essentiële wat we nodig hebben: onze natuur? Ook vandaag moet er een amendement worden ingediend om natuur- en duurzaamheidseducatie overeind te houden - iets waarvan altijd wordt gezegd dat het zo belangrijk is, maar wat dan toch niet vanzelfsprekend terugkomt in de begroting.

Vaak horen we dan dat er geen geld is, maar als we dan beginnen over dat enorme bedrag voor citymarketing, wat ook nog eens totaal niet van de grond komt - dan blijft het toch angstvallig stil. Het zijn en blijven politieke keuzes. Wat ons betreft is die campagne nu echt klaar en we hopen dat de raad dat met ons eens is.

Gezond en lokaal voor iedereen - een basisrecht

Voorzitter, zoals u en de raad weet, heeft de Partij voor de Dieren afgelopen jaren ook meerdere malen aandacht gevraagd voor de eiwittransitie. De verschuiving van dierlijke naar meer plantaardige eiwitten is noodzakelijk om meerdere redenen. Het gaat klimaatverandering tegen, het is goed voor onze gezondheid, het zorgt voor een duurzamere manier van voedselvoorziening en voedselzekerheid en het zorgt natuurlijk voor minder dierenleed. Dat was ook de onderliggende reden van onze motie 'Carnivoor, geef het door'.

Ook Regio Zwolle heeft de afgelopen jaren meer ingezet op die transitie en het college heeft ook enkele voorbeelden gegeven van initiatieven die zijn ingezet. We waren dan ook positief verrast te zien dat begin oktober een manifest is gelanceerd voor een

toekomstbestendig voedselsysteem waar onze gemeente aan mee doet, samen met verschillende ondernemers, onderwijsinstellingen, de provincie en de Economic Board. In totaal meer dan zeventig aanwezigen die mooie ambities hebben geformuleerd:

Ten eerste: in 2030 moet dertig procent van het voedsel regionaal én dertig procent biologisch zijn. Lokaal en biologisch moet 'de nieuwe norm' in de regio worden. Ten tweede wordt er gewerkt aan een 'Foodlab Regio Zwolle': een broedplaats voor vakmanschap en innovatie waar wordt geleerd, geëxperimenteerd en gewerkt. Ten derde staat eerlijk eten voor iedereen centraal. Gezonde voeding is geen luxe, maar een basisrecht. De Volkskantine zal hier vorm aan gaan geven: een ontmoetingsplek waar gezond, lokaal en betaalbaar eten de norm is. U begrijpt voorzitter, ons hart maakte een sprongetje toen we dat zagen. Mooie ambities, waarvan die eerste dus al over iets meer dan vier jaar realiteit moet zijn. Alleen, hoe komen we daar? Hoe zorgen we ervoor dat we dat met de andere betrokkenen gaan behalen? Dat is op dit moment niet duidelijk, maar dat is wel essentieel. Als er geen plan is hoe je je ambities bereikt, dan is de kans natuurlijk groot dat je ze ook niet gaat halen. Daarom dienen we vandaag een motie in en vragen wij het College om uit te zoeken welke stappen nodig zijn voor het behalen van deze ambities.

Dierenwelzijnsbeleid

Ook zijn er mooie ambities voor het dierenwelzijnsbeleid. Eerder dit jaar hebben we hier uitgebreid over gesproken in de raad en hebben we het beleid als raad vastgesteld. In de begroting zien we dat die ambities nog overeind staan en dat er meerdere worden uitgewerkt in 2026:

- Het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de jaren 2026-2028;
- Het actualiseren van het hondenbeleid;
- Het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek naar de samenwerking met/tussen de diverse dierenwelzijnsorganisaties;
- Het herijken van de procedure voor de neutralisatie van zwervkatten;
- Het doorontwikkelen in het werken met de keurmerken Dier-OK en vSKBN op de kinderboerderijen;
- Actieve afstemming opzoeken tussen ecologie en dierenwelzijn.

Maar wanneer we dan kijken naar de kosten die daarmee gemoeid zijn, dan zien we daar niets van terug. Het College heeft ook hier mooie ambities, maar lijkt daar niet iets extra's voor uit te trekken. Wat niet genoemd wordt bij de ambities, maar wel onderdeel is van het dierenwelzijnsplan is de pilot Dierenwelzijn Mensenzorg. Dit komt wel terug in de subsidiestaat en daar wordt ook welgeteld 0 euro voor uitgetrokken. Voorzitter, we hadden verwacht dat deze begroting ook zou laten zien hoe de ambities omtrent dierenwelzijn financieel vertaald zouden worden voor aankomend jaar. Zoveel ambities en dat zou dan budgettair neutraal kunnen? Dat lijkt ons alles behalve realistisch. Graag een reactie van de wethouder.

Geen peuken op straat

Dan voorzitter, ook hebben we het de afgelopen jaren vaak gehad over preventie in deze raad en gelukkig zijn veel partijen hier in dit huis het met ons eens. Voorkomen is natuurlijk beter dan genezen. Bij het lezen van de begroting en de beantwoording op

onze schriftelijke vragen deed het toch een beetje pijn er achter te komen dat de vrijwilligers die onze stad schoon proberen te maken, omdat anderen hun rommel niet netjes weggooien, binnenkort voorzien worden van heuse peukenstofzuigers. Deze mensen zijn nu nog in de weer met van die grijpertjes, maar u kunt zich vast voorstellen dat het niet makkelijk is om peuken daarmee van de grond te rapen, laat staan dat het snel gaat. Om hun werk wat makkelijker en efficiënter te maken, krijgen zij dus deze stofzuigers. U weet, wij hebben het hier eerder over gehad. Een jaar geleden welteverstaan, ook bij de begroting. We dienden hier toen een motie over in, omdat het probleem al lange tijd duidelijk was. Die motie heeft het toen niet gehaald, ondanks dat het college geen bezwaar had. Maar de peuken op straat zijn overduidelijk een probleem, anders zou het college niet investeren in deze stofzuigers. Is het dan niet beter dat we er zo veel mogelijk voor zorgen dat die peuken niet op de grond belanden en dat we mensen die roken een goede mogelijkheid bieden hun peuken weg te gooien? Dit is beter voor het milieu, de bodem, maar toch ook voor de vrijwilligers die onze stad proberen schoon te houden. Voorzitter, de motie van afgelopen jaar hebben we afgestoft en ietwat aangepast in de hoop en de verwachting dat de raad preventie nog steeds net zo belangrijk vindt als wij en dat als we iets kunnen doen om dit soort zwerfafval te voorkomen, we daar dan ook voor kiezen.

Gebruik AI

Voorzitter, we kijken als gemeente natuurlijk ook vooruit en dat de tijden veranderen, dat ziet onze fractie natuurlijk ook. We zien dat ook hier in Zwolle het gebruik van AI met rap tempo normaliseert. En we missen nog altijd de ethische reflectie hierop. We zien vaak een

soort gelatenheid wanneer het hier over gaat. Zowel in de maatschappij als hier in de gemeente en in de raad. AI is er en gaat niet weg, krijgen we vaak te horen. Dat weten wij uiteraard en dus is het van belang te weten hoe we ons ertoe willen verhouden. Niet voor niets hebben we tijdens de afgelopen PPN dan ook gevraagd om duidelijkheid over hoe de toenemende invloed van AI en de energievraag die daarmee gepaard gaat een plek krijgt bij het maken van beleid. De wethouder deed daarop een toezegging de raad hierover per brief te informeren, maar dat is nog steeds niet gebeurd. Het is helaas een gewoonte geworden dat ik hier elke PPN- of begrotingsbehandeling weer moet vragen naar de stand van gedane beloftes en helaas moet dat vandaag ook weer. Het positieve nieuws is dat dat in ieder geval niet nog een keer hoeft in deze periode. Bij navraag bleek dat de griffie de toezegging niet goed had vermeld in een bepaald bestand, maar deze toezegging was gewoon inzichtelijk bij de terugblik van de vergadering en we hadden hier dus ook allang antwoord op moeten hebben. Dus graag een duidelijke reactie van de wethouder.

Want hoewel AI er nu eenmaal is en niet weggaat, geldt dat voor heel veel dingen. En niet alles wat er is is per definitie goed, net zoals dat het ook niet altijd slecht is. Wat van belang is, is de afweging die we erbij maken. Hebben we in beeld waar het werkelijk om draait, wat écht belangrijk is? Brengt het ons verder in onze ambities? Met de keuzes die wij als gemeente en als raad maken bepalen we of Zwolle een echt groene, duurzame en gezonde stad is. En of we rekening houden met het meest kwetsbare. Want met elke euro die je uitgeeft, kies je ook wat voor wereld je wilt.

De Partij voor de Dieren zal in haar keuzes in ieder geval altijd zorg dragen voor alles wat

leeft. Voor dieren, voor natuur, voor mensen,
voor elkaar. En we werken graag samen met
iedereen die deze ambitie met ons deelt.

Dank u wel.